

KRIZOVÝ PLÁN

Školní rok : 2022/23

Zpracovala MVDr. Jana Pillichová, metodička prevence k 1.9. 2022

Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 doporučuje postupy školy při výskytu vybraných forem rizikového chování dětí a mládeže.

V rámci prevence rizikového chování jako je šikana, kouření i užívání jiné návykové látky apod. je potřeba **věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu**, které se u jednotlivce, případně v kolektivu vyskytnou. Při jakékoliv změně chování nebo podezření je vždy nutné :

- Pokud se týká jednotlivce, promluvit s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny
- O zjištěných poznacích informovat třídního učitele, ten v případě potřeby informuje ředitele školy, školního metodika prevence, výchovného poradce
- Pokud se změna týká celého kolektivu, přenechat šetření na školním metodikovi prevence
- Třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků, buď individuálně nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky, zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení

Doporučení, jak řešit případy související s užíváním návykových látek v prostředí školy :

- **Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost** k řediteli školy v případě, že žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají
- V případech, které stanoví zákon, platí ohlašovací povinnost k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně právní ochrany, zákonným zástupcům žáka

1. KONZUMACE TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ VE ŠKOLE

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno (včetně elektronické cigarety) grafickou značkou zákaz kouření

- Zabránit v další konzumaci
- Pohovor pedagoga s žákem, stručný písemný záznam s vyjádřením žáka (odkud a od koho) předat školnímu metodikovi prevence, který záznam založí do své agendy
- Domluva, postih podle školního řádu
- TU informují zákonného zástupce
- Při opakované konzumaci lze požádat o pomoc orgán sociálně – právní ochrany- vedení školy

2.KONZUMACE ALKOHOLU VE ŠKOLE

V prostorách školy v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou je zákaz konzumace alkoholu. Podávání alkoholu osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem.

- Zabránit v další konzumaci

- Alkohol je třeba odebrat a zajistit
- Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí
- V případě, že je ohrožen na zdraví a na životě, volá lékařskou službu 1. pomoci
- Nehrozí-li akutní nebezpečí, sepíše pedagogický pracovník s žákem stručný záznam s vyjádřením žáka (odkud, kolik, od koho), který založí metodik prevence a vyrozumí vedení školy
- Pedagog (třídní učitel) vyrozumí zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl
- Odmítne-li zákonný zástupce spolupráci nebo není dostupný, lze požádat o pomoc orgán sociálně – právní ochrany, řeknou, jak máme postupovat
- Sankce dle školního řádu
- Opakuje-li se situace, plní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně- právní ochrany. Je jím příslušný odbor obecního úřadu s rozšířenou působností, podle místa bydliště žáka.
- Obdobný postup volí pedagogický pracovník také v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu do školy (nelze prokázat, že se intoxikoval ve škole).

Nález alkoholu ve škole

Nalezený alkohol v prostorách školy :

- nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- oznámí vedení školy
- uloží se u vedení školy pro případ důkazu
- stručný záznam (třídní učitel a metodik prevence, uložen u ŠMP)
- Zadržení alkoholu u žáka
- nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- oznámí vedení školy
- uloží se u vedení školy pro případ důkazu
- záznam s vyjádřením žáka školy (datum, místo, čas, jméno žáka a podpis žáka), v případě, že odmítne, uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu, při záznamu jsou přítomni minimálně 2 účastníci z řad pedagogů, založení do agendy
- vyrozumění zákonného zástupce, v případě opakování – oznámení na sociálně – právní odbor
- v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři

3.KONZUMACE OPL VE ŠKOLE

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázané je i navádění k užívání těchto látek.

1. Zákaz užívání, distribuce a přechovávání OPL, zákaz vstupu pod jejich vlivem do školy. Školním řádem jsou stanoveny sankce za porušení zákazu.
2. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení, se sám vystavuje trestnímu stíhání, když vše neoznámí Policii ČR.

Konzumace OPL ve škole

- Zabránit v další konzumaci
- OPL je třeba odebrat a zajistit (vložit látku do obálky za přítomnosti dalšího pracovníka školy, napíše datum, čas, místo nálezu. Obálku zalepí, přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem, uchová ve školním trezoru. O nálezu vyrozumí policii.)
- Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí
- V případě, že je ohrožen na zdraví a na životě, volá lékařskou službu 1. pomoci,
- Nehrozí-li akutní nebezpečí, sepíše pedagogický pracovník s žákem stručný záznam s vyjádřením žáka

(odkud, kolik, od koho), který založí metodik prevence a vyrozumí vedení školy

- Pedagog (třídní učitel) vyrozumí zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, je seznámen se situací, zdravotními potížemi, apeluje na rodiče, aby navštívili lékaře, odkáže rodiče na odborníka
- Odmítne-li zákonný zástupce spolupráci nebo není dostupný, lze požádat o pomoc orgán sociálně – právní ochrany, řeknou, jak máme postupovat
- Sankce dle školního řádu, je třeba rozlišit konzumenta od distributora (trestný čin). Konzument je nebezpečný sám sobě, distributor všem.
- Obdobný postup volí pedagogický pracovník také v případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL do školy (nelze prokázat, že se intoxikoval ve škole).
- Škola vyhotoví zápis o celém případě, pozve rodiče žáka – doporučí specializovanou pomoc odborníka, následně proběhne třídní schůzka rodičů, žáci jsou s případem seznámeni, s třídou bude pracováno s odborníkem

Distribuce OPL ve škole

- Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství není rozhodující.
- Přechovávání OPL je také protiprávní jednání. Množství, které má žák u sebe je rozhodující proto, aby bylo toto jednání specifikováno jako přestupek (menší množství) nebo trestný čin (více než málo).
- Má-li pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
- Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonného zástupce a orgán sociálně –právní ochrany obce v místě bydliště žáka.

Nález OPL ve škole

1. Pracovníkem školy v prostorách školy

- Pracovník uvědomí vedení školy
- Vloží látku do obálky za přítomnosti dalšího pracovníka školy, napíše datum, čas, místo nález. Obálku zalepí, přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem, uchová ve školním trezoru.
- O nález vyrozumí policii.

2. U žáka školy

- Pracovník ihned uvědomí ředitele školy
- Žák vloží látku za přítomnosti 2 svědků do obálky, zalepí ji- s razítkem školy a podpisem předá do školního trezoru
- Pracovník sepíše stručný zápis s vyjádřením žáka , u kterého byla látka nalezena (nebo který ji odevzdal). Datum, místo, čas nález a jméno žáka. Oba zápis podepíší. Odmítne-li žák podepsat, uvede pracovník tuto skutečnost v zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel (zástupce) nebo zákonný zástupce žáka.
- O nález škola vyrozumí policii
- V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předáme látku, zajištěnou výše uvedeným způsobem přivolanému lékaři.
- Policie zajistí další postup ke zjištění identifikace látky

3. Pracovník školy má podezření, že žák má OPL u sebe

- Spadá do kompetence policie
- Vyrozumíme policii, zkonzultujeme další postup
- Informujeme rodiče
- Žáka izolujeme od ostatních a do příjezdu policie máme pod dohledem, **neprovádíme osobní prohlídku!**

Podezření, že žák zneužívá návykové látky

Metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel, jiný pověřený pracovník

- Provede diskrétní šetření – zjistí citlivě co nejvíce informací (od žáků, rodičů, poradny...)
- Provede pohovor s žákem – osobně (podle vztahu pracovníka s žákem) nebo za přítomnosti jiného učitele či pověřeného pracovníka

- Doporučí žákovi pohovor s odborníkem (PPP, středisko výchovné péče, zdravotní zařízení...)
- Citlivě informuje rodiče , upozorní je na ohrožení zdraví, možnost předávkování, trvalého zdravotního postižení, vzniku návyku ...
- V případě negativní reakce rodičů na sdělené skutečnosti a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka péči, uvědomí sociální odbor
- Pokud není v silách školy společně s rodiči problém vyřešit, doporučí další odbornou pomoc

4. KRÁDEŽE VE ŠKOLE

Preventivní postup proti krádežím

- Krádeže jsou protiprávním jednáním (viz. školní řád) a pokud se škola o takovém jednání dozví, je povinna tuto skutečnost ohlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučit poškozenému (jeho zákonnému zástupci) obrátit na tyto orgány.
- Nošení cenných věcí do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení (upozornění žáků a jejich zákonných zástupců). I v případě tohoto doporučení nelze se zodpovědnosti za škodu jednostranně zprostit a za klenoty, peníze a jiné cennosti se odpovídá do výše 5. 000,- Kč. Pokud jsou převzaty do úschovy, hradí se škoda bez omezení.
- Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásit věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Postup při nahlášení krádeže žákem

- O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného
- Věc ohlásit na oddělení Policie ČR, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost
- V případě, že je znám pachatel mladší 18 let, nahlásit věc orgánu sociálně – právní ochrany a současně předat věc orgánům činným v trestním řízení

5. VANDALISMUS VE ŠKOLE

Preventivní postup proti vandalismu

- Každý je zodpovědný za škody, které svým jednáním způsobil a škola bude požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti (viz. školní řád)
- V rámci poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškozování majetku a jak se takovému jednání vyhnout

Postup při vzniku škody

- O vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam, popř. fotodokumentaci a pokusit se odhalit viníka
- V případě, že škola viníka zná, může na něm (zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody
- Pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou

6. ŠIKANOVÁNÍ VE ŠKOLE

Odhalení šikany bývá obtížné. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování. Rozdílné je vyšetřování počátečních stadií a pokročilých stadií šikanování. Stadia – viz. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č. j. MŠMT – 21149/ 2016 (příloha 1: Stadia šikanování, příloha 6: Postupy pro vyšetření a řešení šikany)

Postup při řešení šikanování

A. Vyšetřování počáteční šikany

- Rozhovor s těmi, kdo na šikanování upozornili a rozhovor s obětí (oběťmi)
- Nalezení vhodných svědků

- Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (**nikoli konfrontace obětí a agresorů !**)
- Zajištění ochrany obětem
- Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi
- Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis a podpisy zúčastněných
- Pro potrestání agresora využití výchovných opatření (viz. školní řád)

B. Pokročilá šikana

- Bezprostřední záchrana oběti
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- Zabránění domluvě agresorů
- Pomoc a podpora oběti
- Nahlášení policii
- Vlastní vyšetřování
- Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis a podpisy zúčastněných
- Pro potrestání agresora využití výchovných opatření (viz. školní řád)

Jednání s rodiči agresora

- Přítomnost více zástupců školy (např. ředitel, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence)
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- Jednání vést tak, abychom rodiče proti sobě nepopudili
- Snaha dospět ke vzájemné spolupráci při řešení
- Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných

Jednání s rodiči šikanovaného

- Ubezpečit o snaze dítě ochránit
- Upozornit, že se jedná o dlouhodobý proces
- Z jednání vyhotovení zápisu s podpisy zúčastněných

Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupráce zejména s pedagogicko- psychologickou poradnou, orgánem sociálně – právní ochrany dítěte a policií ČR.

V případě negativních dopadů na oběť zprostředkovat péči pedagogicko- psychologické poradny, klinických psychologů, psychoterapeutů, psychiatrů atd.